

РЕШЕНИЕ

№ 12531

гр. София, 14.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 56 СЪСТАВ, в публично заседание на осемнадесети април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: НЕДЕЛИНА Д. СИМОВА
МИТОВА

при участието на секретаря ПЕТЯ Н. НИКОЛОВА
като разглежда докладваното от НЕДЕЛИНА Д. СИМОВА МИТОВА
Гражданско дело № 20221110139712 по описа за 2022 година

Производството е образувано по обективно кумулативно съединени осъдителни искиове с правно основание чл. 55, ал. 1, предл. първо ЗЗД и чл. 220 КТ.

Ищецът „У.Л“ ЕАД твърди, че ответникът Ж. М. е заемала длъжността „старши счетоводител“ при ищеца, като на 22.07.2021 г. е входирила заявление за прекратяване на трудовото си правоотношение на основание чл. 327, ал. 1, т. 1 от КТ, считано от 26.07.2021 г., и е декларирила своето желание да ѝ бъде определено и изплатено обезщетение, съгласно чл. 222, ал. 2 от КТ. Работодателят „У.Л“ ЕАД издал акт за прекратяване на трудово правоотношение № 43/22.07.2021 г., като е отказал заплащането на обезщетение по чл. 222, ал. 2 КТ с довод, че същото се дължи само ако е налице законно прекратяване на трудовия договор по чл. 327, ал. 1, т. 1 КТ, каквото в случая не било налице. Ж. М. сезирала Инспекцията по труда, която извършила проверка на работодателя и издала протокол за извършена проверка № ПР2129341 от 29.09.2021 г., с който са дадени предписания на работодателя „У.Л“ ЕАД да изплати на служителката обезщетение при прекратяване на трудовото правоотношение поради болест и на основание чл. 327, ал. 1, т. 1 от КТ, съгласно чл. 222, ал. 2 от КТ. Сочи се, че работодателят обжалвал тези предписания с жалба, за което е образувано адм.дело № 10166 по описа за 2021 г. на АССГ, 72 състав, но тъй като обжалването не спира изпълнението на принудителната административна мярка и под страх от налагане на имуществена санкция, работодателят бил принуден да изплати обезщетението по чл. 222, ал. 2 от КТ в размер на 3640.78 лева, изплатена с платежно нареждане от 29.10.2021 г. Ищецът поддържа, че не е било налице основанията за прекратяване на трудовия договор по чл. 327, ал. 1, т. 1 КТ, тъй като в представеният пред работодателя медицински протокол № 26 от 16.07.2021 г. на ЛКК № 221013400221 към ДКЦ XIV София ЕООД са внесени поправки, а именно – на страница трета в частта „мнение относно временната неработоспособност и степен на увреждането“ е добавен ръкописен текст, който ответникът оспорва да е положен от лицата, издали акта. Освен това навежда доводи за нищожност на медицински протокол № 26 от 16.07.2021 г., тъй

като не отговаря на изискванията за съставянето му по чл. 28, ал. 4 от Правилника за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи (ПУОРОМЕРКМЕ) – не е написан изцяло с печатен текст и след направената ръкописна добавка липсват подписи на лицата, издали акта. Освен това твърди, че в представеното копие на Медицински протокол на ЛКК № 26 от 16.07.2021 г. на ЛКК № 221013400221 не е посочено коя работа се счита за подходяща за конкретната служителка, поради което работодателят е бил в обективна невъзможност да ѝ предложи друга подходяща работа. Предвид изложеното счита, че „У.Л“ ЕАД е заплатило обезщетение по чл. 222, ал. 2 КТ на Ж. Ципушева, без то да е било дължимо.

Въз основа на изложеното иска ответницата да бъде осъдена да му заплати сумата от 3640.78 лева, претендирана като платено с платежно нареждане от 29.10.2021 г. без правно основание обезщетение по чл. 222, ал. 2 КТ от „У.Л“ ЕАД, както и сумата в размер на 1820,38 лева, представляваща дължимо от Ж. М. обезщетение за неспазен срок на едномесечно предизвестие, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба – 22.07.2022 г. до окончателното изплащане на сумите.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил отговор на исковата молба, с който предявените искове се оспорват. Твърди се, че искът е погасен по давност, като се навежда приложимост на двумесечния срок по чл. 358, ал.1, т.2 КТ, предвид факта, че настоящият спор включва в себе си спор за законното прекратяване на трудовото правоотношение. Поддържа, че не е предвидена форма за действителност на оспорения от ищеца медицински протокол, като заявява, че при издаването му е имало срыв в електронната система, което е наложило добавянето на ръкописен текст от членовете на комисията. Сочи, че в издадения медицински протокол са посочени медицинските противопоказания, при които няма да може да изпълнява длъжността си, като работодателят преценява дали има подходяща работа, при която трудовите функции не са свързани с противопоказните условия на труд. Твърди, че в настоящия случай за ответницата е подходяща всяка работа, при която няма статично натоварване и пренапрежение, но такава не ѝ е била предложена от работодателя, поради което са налице кумулативните предпоставки за прекратяване на трудовото правоотношение по чл. 327, ал. 1, т. 1 КТ.

Съдът, като взе предвид доводите и възраженията на страните и събраните по делото доказателства, преценени поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено от фактическа страна следното:

На основание чл. 146, ал. 1, т. 3 и т. 4 ГПК и чл. 153 ГПК като безспорни и ненуждаещи се от доказване в доклада по делото са отделени обстоятелства: ответницата е заемала длъжността „старши счетоводител“ при ищеца, като на 22.07.2021 г. е входирила заявление за прекратяване на трудовото си правоотношение на основание чл. 327, ал. 1, т. 1 от КТ, считано от 26.07.2021 г., за което работодателят е издал акт за прекратяване на трудово правоотношение № 43/22.07.2021 г., както и че на 29.10.2021 г. работодателят е изплатил на Ж. М. обезщетение по чл. 222 КТ за неползван платен годишен отпуск в размер на 3640.78 лева.

За установяване на спорните по делото факти е представен медицински протокол на ЛКК № 26/16.07.2021 г. (включително в оригинал на л. 83-85), изготвен от комисия в състав д-р В. В., д-р М. Й. и д-р М. Д.. В същия е отразено състояние вертебрален синдром в шийния отдел, палпаторна болка паравертебрално двустранно, ограничени движения напред и встрани, намалена мускулна сила за дясна ръка, хипестезия за болка и допир по C5-6-7 дерматоми в дясно. В протокола в частта, касаеща мнението относно временна неработоспособност или трайно намалена работоспособност, се съдържа ръкописно изписване на следния текст: „заболяването и произтичащата от него обективна невъзможност за извършване на възложената работа, а именно статично натоварване и пренапрежение, което с голяма вероятност може да влоши

здравословното състояние“. Отбелязано е още, че лицето се изплаща на ТЕЛК за преосвидетелстване по повод противопоказни условия на труд.

Приложени са още болнични листи с преписан домашно-амбулаторен режим за периода от 07.06.2021 г. до 10.07.2021 г. /л. 64 и 65/ с диагноза увреждане на междупрешленните дискове в шийния отдел с радикулопатия.

По повод оспорване автентичността на приложения медицински протокол в частта на ръкописно изписания текст са допуснати в производството по чл. 193 ГПК гласни доказателства. От показанията на свидетелите д-р М. Д. и д-р В. В. се установява, че текстът е изписан със знанието на комисията, изготвила протокола и под диктовка на членовете ѝ. Сочат, че в практиката им често се случва да се дописвало на ръка, преди въвеждане на електронната форма. Констатира се противоречие в показанията на свидетелите относно обстоятелството кое точно лице е изписало ръкописния текст – д-р Стойновска според свидетеля В., или д-р Й. – според свидетеля Д.. Констатираното разминаване съдът намира за несъществено, доколкото и двамата свидетели потвърждават, че текстът е изписан от лекар със знанието на членовете на ЛКК и във връзка с диагностицирането на пациента.

При така установеното от фактическа страна, съдът намира от правна страна следното:

По допустимостта на производството:

В исковата молба са изложени доводи относно наличие на висящо съдебно производство по административно дело № 10166/2021 г. по описа на АССГ, 72 състав, образувано по повод задължително предписание на ИА „Главна инспекция по труда“ на Ж. М. да бъде изплатено от „УЛ“ ЕАД обезщетение по чл. 222 КТ при прекратяване на трудовото правоотношение. Наличието на висящо съдебно производство с описания предмет не представлява процесуална пречка пред движение на настоящото дело, обуславяща необходимостта от спирането му на основание чл. 229, ал. 1, т. 4 ГПК, поради което не са събирани доказателства за установяване етапа, на който се намира същото. Предпоставките за спиране на исково производство на основание чл. 229, ал. 1, т. 4 ГПК са разяснени в Тълкувателно решение № 1/2017 г. от 09.07.2019 г., Тълкувателно решение № 2/2014 г., Тълкувателно решение № 8/2013 г. и Тълкувателно решение № 7/2014 г. на ОСГТК на ВКС. Според даденото нормативно тълкуване основанието по чл. 229, ал. 1, т. 4 ГПК за спиране на производството по делото е налице при наличие на висящ процес относно друг спор, който е преюдициален и по който със сила на пресъдено нещо ще бъдат признати или отречени права или факти, релевантни за субективното право по спряното производство; връзката между делата по смисъла на чл. 229, ал. 1, т. 4 ГПК, е обективната зависимост между две спорни правоотношения в съотношение на обуславящо и обусловено, която пряко касае допустимостта или основателността на иска по обусловеното дело; наличието на обуславящо дело, без значение от неговия вид (гражданско, административно, наказателно), и от момента на образуването му, актът по което следва да бъде зачетен от съда по обусловения иск с оглед разпоредбите на чл. 297, чл. 298, чл. 300 и чл. 302 ГПК, съставлява абсолютна отрицателна предпоставка за упражняването на правото на иск и за развитието на процеса по обусловеното дело.

Произнасянето от административен съд относно законосъобразността на предписание на инспектори от ИА „Главна инспекция по труда“ не се ползва със сила на пресъдено нещо относно материалноправните предпоставки за възникване на задължението на работодателя за изплащане на обезщетение по чл. 222, ал. 2 КТ. От една страна, дължимостта на обезщетение по чл. 222, ал. 2 КТ следва при наличие на визираните в конкретната норма предпоставки, без значение дали има издадено

предписание за изплащането му или не, или дали същото е влязло в сила или е отменено. От друга страна, в рамките на производството по обжалване на индивидуалния административен акт, съдът дължи извършване на проверка на всички основания, обуславящи незаконосъобразност на акта съгласно чл. 146 АПК – компетентност на органа, спазване на установената форма и на административнопроизводствени правила, съобразяване с материалния закон и целта на закона. Следователно възможно е актът да е отменен на процесуалноправно основание, без това да се отразява на материалноправните предпоставки за възникване на вземането. Не на последно място, при наличие на трудов спор относно дължимостта на обезщетението, както е в конкретния случай, компетентен да се произнесе по същия е именно сезираният в настоящото производство граждански съд, поради което ирелевантни са обстоятелствата относно движението и приключването с краен съдебен акт на административното съдебно производство по обжалване на предписанието.

По основателността на исквете:

По иска с правно основание чл. 55, ал. 1, пр. 1 ЗЗД:

За основателността на иска с правно основание чл. 55, ал. 1, пр. 1 ЗЗД в тежест на ищеца е да докаже, че е заплатил на Ж. М. обезщетение в размер на от 3640.78 лева.

В тежест на ответницата е да докаже валидно правно основание за получаването, което в случая се обуславя от законосъобразно прекратяване на трудовото правоотношение на основание чл. 327, ал. 1, т. 1 КТ, предпоставено от установяване на следните обстоятелства: ответницата да страда от заболяване, довело до трайно влошаване на здравословното ѝ състояние, което не ѝ позволява да изпълнява възложената работа; заболяването и влошеното здравословно състояние да е установено от здравните органи, като със заключението им се дава предписание и за подходящата работа, която работникът или служителят може да изпълнява; работодателят да не ѝ осигурява предписаната подходяща работа.

При така разпределената доказателствена тежест, съдът намира, че искът е неоснователен. Съображенията за това са следните:

Като безспорно установена по делото е първата предпоставка, елемент от приложимия фактически състав – изплащането от ищеца в полза на ответницата на претендираната сума.

Съдът намира за установено и доказано по делото и наличието на основание за плащане по следните съображения:

Правото на работника по чл. 327, ал. 1 КТ да прекрати трудовото правоотношение на някое от посочените в разпоредбата основания се упражнява чрез едностранно волеизявление, което следва да достигне до работодателя. След като работодателят получи волеизявлението, той не може да прекратява трудовия договор на друго основание, тъй като от този момент насетне субективното право на работника или служителя по чл.327 от КТ вече е упражнено. Това право е произвело своето действие по аргумент от чл.335, ал.1, т.3 от КТ, трудовият договор вече е прекратен и не може отново да се прекратява. Разпоредбата на чл.335, ал.1, т.3 от КТ се отнася за едностранните волеизявления за прекратяване на трудовото правоотношение както на работодателя, така и на работника или служителя. Както връчването на заповедта за прекратяване на трудовото правоотношение, издадена от работодателя, автоматично води до прекратяване на трудовото правоотношение, независимо от това дали са били налице посочените в нея основания за уволнение, така и писменото изявление на работника за прекратяване на трудовото му правоотношение на някое от основанията по чл. 327, ал. 1 от КТ води до автоматично прекратяване на трудовото

правоотношение, независимо от това дали е налице посоченото в изявлението на работника или служителя основание. Това означава, че независимо дали е налице посоченото в изявлението основание за прекратяване на трудовото правоотношение, то се прекратява автоматично с уведомяването на другата страна. Заповедта на работодателя за прекратяването на трудовото правоотношение в случая има само констативен характер и се издава в изпълнение на задължението му по [чл. 128а, ал. 3 КТ](#). При незаконно /без основание/ прекратяване на трудово правоотношение по [чл. 327, ал. 1 от КТ](#), работодателят разполага само с възможност да претендира от работника или служителя обезщетение за вредите, които е понесъл от неоснователното прекратяване на трудовия договор, но не и с право да иска възстановяването на вече прекратеното трудово правоотношение (*Решение по гр. д. № 1289/14 г. на четвърто г. о. на ВКС, Решение по гр. д. № 3101/08 г. на пето г. о. на ВКС*). В такъв случай, ако работодателят е изплатил на работника обезщетение, следващо се при прекратяване на тр. правоотношение на осн. по [чл. 327, ал. 1 КТ](#) (например по [чл. 221, ал. 1 КТ](#), по [чл. 222, ал. 2 КТ](#)), той може да претендира връщането му. Наред с това при неоснователно прекратяване с едностранно изявление от страна на работника или служителя работодателят може да иска обезщетение (*в този смисъл например Решение № 234 от 21.01.2020 г. на ВКС по гр. д. № 1708/2019 г., III г. о., ГК, Решение № 59 от 16.06.2020 г. по гр. д. № 3418/2019 г. на III ГО, Решения № 203 от 30.05.2011 г. по гр. д. № 832/2010 г. на III ГО, Решение № 144 от 23.02.2010 г. по гр. д. № 3101/2008 г. на I ГО, Решение № 145 от 7.06.2012 г. на ВКС по гр. д. № 1247/2011 г., III г. о., ГК, Решение № 87 от 11.05.2012 г. по гр. д. № 219/2011 г. на IV ГО на ВКС и др.*). Ето защо в настоящия случай при оспорване дължимостта на платеното обезщетение по [чл. 222, ал. 2 КТ](#) работодателят има интерес да оспори наличие на предпоставките на конкретното прекратително основание по [чл. 327, ал. 1, т. 1 КТ](#), което следва от принципната недопустимост да се черпят права от собствени незаконосъобразни действия. Ето защо в настоящото производство на изследване подлежи преюдициалният въпрос относно законността на прекратяване на трудовото правоотношение на посоченото основание.

Доколкото наличие на предпоставките по [чл. 327, ал. 1, т. 1 КТ](#) се разглежда в производството като преюдициален въпрос, настоящият спор не представлява по същество спор относно прекратяване на трудовото правоотношение, за който е приложим двумесечният срок по [чл. 358, ал. 1, т. 2 КТ](#).

В случая по делото се установява удостоверено от здравните органи състояние на трайно влошаване на здравословното състояние на ответницата, което не ☐ позволява да изпълнява възложената работа. Медицинският въпрос дали конкретно посочената за трудоустрояване длъжност е противопоказна за здравето на трудоустроения не може да бъде поставян на последваща преценка нито от службите по трудова медицина или дружествата, ангажирани по договор с работодателя, нито от вещи лица в трудовия спор за законосъобразност на уволнението, тъй като тази преценка не подлежи на инцидентна проверка за правилност от гражданския съд.

Неоснователни са оплакванията на ищеца, че документът за трудоустрояване не е съставен в изискуемата форма, както и че е недопустимо в него да съществува ръкописно изписан текст. Трудоустроен по смисъла на КТ е този работник или служител, за който има предписание за трудоустрояване, дадено от здравните органи, определени с [чл. 1, ал. 1 от Наредбата за трудоустрояване](#), приета с ПМС № 72 от 1986 г. /ДВ, бр. 7 от 1987 г., изм. и доп./. Без значение е дали предписанието е оформено с болничен лист, медицинско направление или удостоверение в хипотезата по [чл. 327,](#)

ал. 1, т. 1 КТ. Формата на предписанието за трудоустрояването на лицата с намалена трудоспособност от компетентния здравен орган не е форма за валидност на предписанието, поради което формата, в която здравният орган е произнесъл своето предписание за трудоустрояването на лицето, не може да бъде решаваща при преценката дали е трудоустрояване по смисъла на КТ (Решение по гр.д. №1207/02 г. на трето г.о. на ВКС). Предписанието трябва да бъде дадено от здравните органи със заключение на лекуващия лекар, ЛКК, ТЕЛК или НЕЛК и в него да е отразено влошеното здравословно състояние на работника и да е посочена подходяща работа, която работникът може да изпълнява при заболяването му – чл. 1, ал. 1 от Наредба за трудоустрояването (в този смисъл например Решение № 234 от 21.01.2020 г. на ВКС по гр. д. № 1708/2019 г., III г. о., ГК). Не е съществувала към момента на издаване на протокола забрана за ръкописно изписване на част от текста в документа. На следващо място, автентичността на документа в частта на ръкописно изписаният текст се установява по делото от събраните гласни доказателства. В тази връзка следва да се отбележи, че за автентичността в този случай от значение е дали изявлението съответства на волята на лицата, посочени като негови издатели, като ирелевантно е обстоятелството кое лице физически е изписало текста. Този извод логично следва и от обстоятелството, че издатели на протокола са трите лица, съставляващи комисията.

Следващият елемент, установяващ законосъобразното упражняване на правото на работника по чл. 327, ал. 1, т. 1 КТ, е липса на друга подходяща работа в предприятието.

Подходяща работа означава щатна длъжност, която съответства на промененото здравословно състояние на служителя, която той може да изпълнява и за заемането на която отговаря на законовите изисквания и на длъжностната характеристика за нея – включително професионална квалификация, трудов стаж, правоспособност и пр. Ако в предприятието на работодателя има подходяща длъжност, но тя е заета от лице, което не е трудоустроено на нея, работодателят следва да пристъпи към прекратяване на трудовото правоотношение на това лице на основание чл. 325, ал. 1, т. 6 КТ.

Неоснователно е възражението на работодателя, че липсата на предписание от здравните органи за вида подходяща работа в издадения и представен по делото акт е достатъчно да обоснове незаконосъобразно упражняване на правото на работника едностранно да прекрати правоотношението си на основание чл. 327, ал. 1, т. 1 КТ. Действително, ако в решението на здравния орган е посочена друга подходяща работа, издаденото решение се изпълнява, като страните могат да искат здравният орган да измени или допълни предписанието си (в този смисъл например Решения № 188 от 23.01.2018 г. по гр. д. № 793/2017 г. на III ГО, Решение № 279 от 27.10.2015 г. по гр. д. № 327/2015 г., IV ГО на ВКС). Вярно е също така, че обстоятелството, че определена работа, която предлага работодателят, е подходяща, следва да се установи от здравните органи, защото само те разполагат с компетентност да извършат преценката, обусловена от особеностите на здравословното състояние. Когато в решението на здравния орган обаче не е посочена подходящата работа за трудоустрояване, е налице спор относно подходящата работа, който се решава от здравния орган, издал предписанието съгласно чл. 3, ал. 1 от Наредбата за трудоустрояването. Непълнотата на експертното решение вече не може да бъде преодоляна в настоящия трудов спор чрез заключение на вещо лице, (Решение № 188 от 23.01.2018 г. по гр. д. № 793/2017 г., III ГО на ВКС, Решение № 93 от 26.06.2020 г. на ВКС по гр. д. № 3772/2019 г., III г. о., ГК).

Ето защо работодателят трябва първо да уведоми работника или служителя за

длъжностите, които счита за подходящи или не. След това, ако възникне спор коя е подходящата длъжност, този спор следва да бъде разрешен по реда на чл. 3 от Наредбата за трудоустройство от здравния орган (в този смисъл например *Решение № 105 от 2.10.2020 г. на ВКС по гр. д. № 4648/2019 г., III г. о., ГК, Решение № 252 от 21.01.2020 г. на ВКС по гр. д. № 566/2019 г., IV г. о., ГК, Решение № 65 от 3.07.2019 г. на ВКС по гр. д. № 1666/2018 г., III г. о., ГК*).

В конкретния случай ищецът не твърди в предприятието му да има друга подходяща работа. Не се твърди и работодателят да е отправил запитване към здравните органи дали конкретна щатна длъжност е подходяща. Пропускът за провеждане на процедурата по чл. 3, ал. 1 НТ не може да обуслови неблагоприятни последици за работника, доколкото самият работодател е следвало, при липса на предписание за подходяща работа, да потърси съдействие за определянето на такава от здравния орган. Последното активно поведение именно би представлявало добросъвестно и законосъобразно упражняване на вменените му задължения. Неизвършване на такива действия обуславя извод за законосъобразно упражняване на правото на работника по чл. 327, ал. 1, т. 1 за едностранно прекратяване на трудовото правоотношение.

По иска по чл. 220, ал.1 КТ:

Съгласно разпоредбата на чл. 220, ал. 1 КТ страната, която има право да прекрати трудовото правоотношение с предизвестие, може да го прекрати и преди да изтече срокът на предизвестieto, при което дължи на другата страна обезщетение в размер на brutното трудово възнаграждение на работника или служителя за неспазения срок на предизвестieto. Следователно за основателността на иска с правно основание чл. 220, ал. 1 КТ в тежест на ищеца е да установи сключването на трудов договор с ответника, прекратяването му от служителя без предизвестие от страна на ответника, когато е дължал отправяне на такова, размера на уговореното трудово възнаграждение, както и уговорения срок за предизвестieto.

Предвид установяване законосъобразното упражняване на едностранно прекратяване на трудовото правоотношение от работника на основание чл. 327, ал. 1, т. 1 КТ, за което не се изисква отправяне на предизвестие, искът с правно основание чл. 220, ал. 1 КТ се явява неоснователен и подлежи на отхвърляне.

По разноските:

При този изход на спора, право на разноски има ответната страна.

Същата е претендирала такива и е представила доказателство за заплащане на адвокатско възнаграждение в размер на 850 лв., поради което същото следва да бъде присъдено в полза на ответника.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от „У.Л“ ЕАД, ЕИК **** срещу Ж. М., ЕГН ***** искове с правно основание **чл. 55, ал.1, пр. 1 ЗЗД** за сумата от **3640.78 лева**, претендирана като платено на ответницата без правно основание обезщетение по чл. 222, ал. 2 КТ, както и с правно основание **чл. 220 КТ** за сумата от **1820,38 лева**, представляваща обезщетение за неспазен срок на едномесечно предизвестие, **като**

неоснователни.

ОСЪЖДА „УЛ“ ЕАД, ЕИК **** да заплати на Ж. М., ЕГН ***** на основание чл. 78, ал. 3 ГПК сумата от 850 лв., представляваща направени по делото разноси.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис от същото на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____